

สถานการณ์ของปัญหาอุบัติเหตุจราจรบนท้องถนนของประเทศไทยได้เพิ่มความเสียหายและทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นจากอดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน การเกิดอุบัติเหตุของรถบรรทุกวัตถุอันตรายก็เป็นส่วนหนึ่งของปัญหา เนื่องด้วยเมื่อเกิดอุบัติเหตุจากรถบรรทุกวัตถุอันตรายแล้วจะส่งผลกระทบและความสูญเสียเป็นอย่างมากทั้งทางตรง และทางอ้อมต่อผู้คน ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม งานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาสาเหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุของรถบรรทุกวัตถุอันตราย ซึ่งปัจจัยหลักของการเกิดอุบัติเหตุจะขึ้นอยู่กับ 3 ปัจจัย คือ คน ยานพาหนะ ถนนและสิ่งแวดล้อม จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านคนเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเกิดอุบัติเหตุของรถบรรทุกวัตถุอันตรายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.5 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านยานพาหนะ คิดเป็นร้อยละ 16.7 และลำดับสุดท้ายคือ ปัจจัยด้านถนนและสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 14.8 นอกจากนี้ยังพบว่าสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุของรถบรรทุกวัตถุอันตรายเกี่ยวข้องกับปัจจัยหลักทั้ง 3 ปัจจัยนี้ โดยสาเหตุที่พบมากที่สุดคือ ผู้ขับขี่รถบรรทุกวัตถุอันตรายขับรถเร็วเกินกว่าอัตราที่กำหนด ในการศึกษาครั้งนี้ได้เสนอแนะมาตรการและแนวทางในการป้องกันและบรรเทาการเกิดอุบัติเหตุของรถบรรทุกวัตถุอันตรายไว้ 4 มาตรการ คือ มาตรการการจัดการด้านคน มาตรการการจัดการด้านยานพาหนะ มาตรการการจัดการด้านเส้นทางการขนส่ง และมาตรการสนับสนุน เพื่อหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งวัตถุอันตรายจะได้นำมาตรการที่เสนอแนะเหล่านี้ ไปใช้ในการบริหารและจัดการการขนส่งวัตถุอันตรายในประเทศไทย ให้มีประสิทธิภาพและความปลอดภัยสูงสุด

Abstract

192110

Road accident is a significant problem in Thailand. Severity and costs of accidents are increasing every year. The Hazardous Material Vehicle Accident is also a serious problem although there are a few accidents occurring on the hazardous materials transportation during a year. But once the accident occurred, it will make a serious severity and damage to humans and environments around the accident point. This study is carried out in order to analyze the factors relating to the hazardous material vehicle accident. From the results of the study, there are three related factors including Driver, Vehicle, Road Characteristic and Environment Condition, Driver is the highest related factor to the hazardous material vehicle accident (68.5%), Vehicle is the second related factor (16.7%) and the third related factor are Road Characteristics and Environment Condition (14.8%). Furthermore, the main affected cause of the accident of hazardous material vehicle is "Driving over speed limit". In this study, the measures for solving this accident problem are recommended. They are including Driver Management, Vehicle Management, Route Management and Supported Management. The results of the study can be provided the outstanding information concerning the causes and factors of the hazardous material vehicle accidents to the relevant organizations for improving the hazardous material transport safety in Thailand.